

॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ भूतार्थयथाभूतार्थ ॥ ४७ ॥ ४८ ॥ उत्पत्तयत्र
 तस्मात्तुपितृलोकंतं व्रजंतं सोन्वपश्यत ॥ पितृलोकाच्च तं यातं याम्यं लोकमपश्यत ॥ २८ ॥ तस्मादपि स मुत्पत्य सोमलोकमभिप्लुतं ॥ व्रजंतमन्वपश्यत्स जैगीषव्यं
 महामुनिं ॥ २९ ॥ लोकान्समुत्पतंतं तु श्रुत्वा भानेकां तया जिनां ॥ ततोऽग्निहोत्रिणां लोकांस्ततश्चाप्युत्पत्तयत् ॥ ३० ॥ दर्शचपौर्णमासंचये यजंतितपोधनाः ॥ ते
 भ्यः सदृशेऽधीर्मां लोकेभ्यः पशुयाजिनां ॥ ३१ ॥ व्रजंतं लोकममलमपश्यद्देवपूजितं ॥ चातुर्मास्यैर्बहुविधैर्यजंतये तपोधनाः ॥ ३२ ॥ तेषां स्थानं ततो यातं
 तयाग्निष्टोमयाजिनां ॥ अग्निष्टुतेन च तथा ये यजंतितपोधनाः ॥ ३३ ॥ तत्स्थानमनुसंप्राप्तमन्वपश्यत देवलः ॥ वाजपेयं क्रतुवरं तथा बहुसुवर्णकं ॥ ३४ ॥ आहरं
 तिमहाप्राज्ञास्तेषां लोकेष्वपश्यत ॥ यजंतं राजसूयेन पुंडरीकेण चैव ये ॥ ३५ ॥ तेषां लोकेष्वपश्यच्च जैगीषव्यं स देवलः ॥ अश्वमेधं क्रतुवरं नरमेधं तथैव च ॥ ३६ ॥
 आहरंति नरश्रेष्ठास्तेषां लोकेष्वपश्यत ॥ सर्वमेधं च दुष्प्रापं तथा सौत्रामणिं च ये ॥ ३७ ॥ तेषां लोकेष्वपश्यच्च जैगीषव्यं स देवलः ॥ द्वादशाहैश्च सत्रैश्च यजंतं विवि
 धैर्नृप ॥ ३८ ॥ तेषां लोकेष्वपश्यच्च जैगीषव्यं स देवलः ॥ मैत्रावरुणयोर्लोकानां दित्यानां तथैव च ॥ ३९ ॥ सलोकतामनुप्राप्तमपश्यत ततोऽसितः ॥ रुद्राणां च वसू
 नां च स्थानं यच्च बृहस्पतेः ॥ ४० ॥ तानि सर्वाण्यतीतानि समपश्यत्ततोऽसितः ॥ आरुह्य च गवां लोकं प्रयातो ब्रह्मसन्निष्ठा ॥ ४१ ॥ लोकानपश्यद्ब्रह्मं तं जैगीषव्यं
 ततोऽसितः ॥ त्रीं लोकानपरां विप्रमुत्पतंतं स्वतेजसा ॥ ४२ ॥ पतिव्रतानां लोकांश्च व्रजंतं सोन्वपश्यत ॥ ततो मुनिवरं भूयो जैगीषव्यमथासितः ॥ ४३ ॥ नान्वप
 श्यत लोकस्थमंतर्हितमरिंदम ॥ सोऽचितयन्महाभागो जैगीषव्यस्य देवलः ॥ ४४ ॥ प्रभावं सुव्रतत्वं च सिद्धियोगस्य चातुलां ॥ असितोऽपृच्छत तदा सिद्धां लोके
 षु सत्तमान् ॥ ४५ ॥ प्रयतः प्राजलिर्भूत्वा धीरस्तान् ब्रह्मसन्निष्ठाः ॥ जैगीषव्यं न पश्यामि तं शंसध्वं महौजसं ॥ ४६ ॥ एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं परं कौतूहलं हि मे ॥ सि
 द्धा ऊचुः शृणु देवल भूतार्थं शंसतां नो दृढव्रत ॥ ४७ ॥ जैगीषव्यः सर्वै लोकं शाश्वतं ब्रह्मणो गतः ॥ वैशंपायन उवाच स श्रुत्वा वचनं तेषां सिद्धानां ब्रह्म
 सन्निष्ठा ॥ ४८ ॥ असितो देवलस्तूर्णमुत्पत्तयत् पपात च ॥ ततः सिद्धास्त ऊचुर्हि देवलं पुनरेव ह ॥ ४९ ॥ न देवल गतिस्तत्र तव गंतुं तपोधन ॥ ब्रह्मणः स दने विप्रजै
 गीषव्यो यदाप्तवान् ॥ ५० ॥ वैशंपायन उवाच तेषां तद्वचनं श्रुत्वा सिद्धानां देवलः पुनः ॥ आनुपूर्व्येण लोकांस्तान्सर्वानवततार ह ॥ ५१ ॥ स्वमाश्रमपदं पु
 ण्यमाजगाम पतत्रिवत् ॥ प्रविशन्नेव चापश्यच्च जैगीषव्यं स देवलः ॥ ५२ ॥

लोकं गंतुमिति शेषः पपातच गगनात् ॥ ४९ ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ५२ ॥